

NÁVRH ZÁKONA

o povinnej čakacej lehote pre bývalých členov vlády a štátnych tajomníkov po skončení výkonu funkcie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o čakacej lehote)

Technokratická liga, o.z. IČO: 55797466
Humenné, 2026

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Predkladaný návrh reaguje na absenciu akejkoľvek zákonnej lehoty, počas ktorej by bývali členovia vlády a štátni tajomníci boli obmedzení v prechode do súkromného sektoru. Priamy prechod medzi štátnou správou a súkromným sektorom je v medzinárodnom prostredí dlhodobo uznávaným zdrojom korupčného rizika, kde aj my registrujeme, že osoba s priamou znalosťou regulačného prostredia, zákaziek, nezverejnených informácií a osobných kontaktov v príslušnom odvetví predstavuje pre relevantné subjekty mimoriadne cenný prínos, ktorý zároveň vytvára ďalší stimul pre ovplyvňovanie regulačných rozhodnutí a to ešte počas výkonu verejnej funkcie.

Podobné ustanovenia tomuto návrhu sú zavedené vo Francúzsku (Haute Autorité pour la Transparence de la Vie Publique, kde je stanovená 3 ročná lehota), v Nemecku (§ 6b Bundesministergesetz, 18 mesačná lehota s možnosťou predĺženia na 36 mesiacov), v Írsku (Ethics in Public Office Act) a v odporúčaniach OECD pre správu konfliktu záujmov vo verejnej správe ešte z roku 2005. V tomto zákone navrhovaná ročná lehota je na dolnej hranici medzinárodného štandardu a predstavuje podľa zhotoviteľov minimálne primerané opatrenie.

Zákon pokrýva nielen priame pracovné pomery, ale aj poradné, konzultantské a podobné zmluvné vzťahy, čím eliminuje zneužitie formálnych byrokratických štruktúr na obchádzanie zákazu. Navrhovaný sankčný mechanizmus spája povinnosť vrátenia príjmov z porušeného vzťahu s päťročným zákazom výkonu ďalšej verejnej funkcie.

PRVÁ ČASŤ

Všeobecné ustanovenia

§1 Predmet úpravy

Tento zákon upravuje:

1. dočasné obmedzenia zárobkovej činnosti pre osoby po skončení výkonu funkcie člena vlády alebo štátneho tajomníka,
2. rozsah zakázaných zárobkových vzťahov počas čakacej lehoty,
3. postup pri posudzovaní súladu zárobkovej činnosti s týmto zákonom,
4. sankcie za porušenie tohto zákona.

§2 Vymedzenie pojmov

Na účely tohto zákona sa rozumie:

Povinnou osobou - člen vlády Slovenskej republiky (predseda vlády, podpredseda vlády, minister) a štátny tajomník ministerstva alebo iného ústredného orgánu štátnej správy, a to po dobu trvania čakacej lehoty podľa § 4;

Regulovanou oblasťou rezortu - odvetvie hospodárstva, sektor alebo skupina subjektov, voči ktorým príslušné ministerstvo alebo ústredný orgán štátnej správy vedený povinnou osobou vykonával v posledných dvoch rokoch pred skončením jej funkcie regulačné, licenčné, kontrolné alebo iné verejnoprávne právomoci;

Zakázaným vzťahom - pracovnoprávny vzťah, obchodnoprávny vzťah alebo iný zmluvný vzťah, na základe ktorého povinná osoba vykonáva pre subjekt zo zakázaného okruhu akúkoľvek platenú činnosť vrátane poradenstva, konzultácií, členstva v štatutárnych a dozorných orgánoch alebo funkcie splnomocnenca;

Zakázaným subjektom - fyzická alebo právnická osoba, ktorá v priebehu posledných dvoch rokov pred skončením výkonu funkcie povinnej osoby: (a) uzatvorila zmluvu o dodávke tovarov, prác alebo služieb so štátom alebo jeho organizačnou zložkou v hodnote nad 100 000 eur; alebo (b) podliehala priamej regulácii rezortu, ktorý viedla povinná osoba.

DRUHÁ ČASŤ

Čakacia lehota a zakázané vzťahy

§3 Povinnosť oznámenia

(1) Ak sa povinná osoba domnieva, že plánovaný zárobkový vzťah môže naplňať znaky zakázaného vzťahu podľa § 2, je povinná ho pred uzatvorením oznámiť Úradu vlády Slovenskej republiky (ďalej len 'Úrad vlády'). Úrad vlády oznámenie zverejní na svojom webovom sídle do 5 pracovných dní od jeho doručenia.

(2) Ak si povinná osoba nie je istá, či plánovaný vzťah naplňa znaky zakázaného vzťahu, môže pred jeho uzatvorením požiadať generálnu prokuratúru o záväzné stanovisko. Generálna prokuratúra vydá stanovisko do 30 dní od doručenia žiadosti.

§4 Čakacia lehota

(1) Počas 12 mesiacov od skončenia výkonu funkcie (ďalej len 'čakacia lehota') povinná osoba nesmie:

- a) uzatvoriť zakázaný vzťah so zakázaným subjektom podľa § 2,
- b) priamo ani nepriamo poskytovať zakázanému subjektu informácie, poznatky alebo kontakty nadobudnuté pri výkone verejnej funkcie,
- c) zastupovať záujmy zakázaného subjektu pred orgánmi verejnej moci.

(2) Čakacia lehota sa vzťahuje rovnako na vzťahy uzatvárané priamo povinnou osobou, ako aj na vzťahy uzatvárané prostredníctvom obchodných spoločností, v ktorých má povinná osoba majetkový alebo riadiaci podiel.

(3) Výnimkou k odseku 1 je 3 mesačná skrátená čakacia lehota, ak je splnená aspoň jedna z týchto podmienok:

- a) právnická osoba, do ktorej povinná osoba nastupuje, je neziskový subjekt (nadácia, združenie, nezisková organizácia a iná nezisková organizácia),
- b) právnická osoba, do ktorej povinná osoba nastupuje, je podnikateľským subjekt a jej ročné tržby za posledné uzavreté účtovné obdobie nepresahujú 500 000 eur.

(4) Skrátená čakacia lehota podľa odseku 3 sa vzťahuje na všetky zákazy uvedené v odseku 1. Oznamovacia povinnosť podľa § 3 ostáva zachovaná aj pri skrátenej čakacej lehote.

§5 Závazné stanovisko generálnej prokuratúry

- (1) Generálna prokuratúra vydá záväzné stanovisko do 30 dní od doručenia žiadosti povinnej osoby.
- (2) V záväznom stanovisku generálna prokuratúra určí, či plánovaný vzťah naplňa znaky zakázaného vzťahu podľa tohto zákona.
- (3) Záväzné stanovisko generálna prokuratúra zverejní na svojom webovom sídle do 5 pracovných dní od jeho vydania, s výnimkou obchodného tajomstva.

TRETIA ČASŤ

Sankcie

§6 Povinnosť vrátenia príjmov

(1) Povinná osoba, ktorá poruší zákaz podľa § 4, je povinná vrátiť do štátneho rozpočtu všetky príjmy nadobudnuté z porušeného vzťahu vrátane peňažných plnení, naturálnych plnení a iných majetkových výhod.

(2) Povinnosť vrátenia príjmov podľa odseku 1 trvá po celú dobu trvania porušeného vzťahu, aj ak sa toto obdobie prekrýva s čakacou lehotou len čiastočne.

§7 Zákaz výkonu verejnej funkcie

(1) Povinnej osobe, ktorá poruší zákaz podľa § 4, sa uloží zákaz výkonu verejnej funkcie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia generálnej prokuratúry o porušení.

(2) Na zákaz výkonu verejnej funkcie podľa odseku 1 sa primerane vzťahujú ustanovenia § 4 ods. 1 zákona o trvalom zákaze výkonu verejných funkcií.

§8 Správne konanie

(1) Porušenie povinností podľa tohto zákona prešetruje generálna prokuratúra na základe vlastného podnetu alebo podnetu tretej osoby.

(2) Generálna prokuratúra vydá rozhodnutie do 90 dní od začatia prešetrovania. Toto rozhodnutie je preskúmateľné správnym súdom.

ŠTVRTÁ ČASŤ

Záverečné a prechodné ustanovenia

§9 Vzťah k iným predpisom

(1) Týmto zákonom nie sú dotknuté povinnosti vyplývajúce z ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

§10 Účinnosť

(1) Tento zákon nadobúda účinnosť dňom __.__._____.